

NÉPNEVELŐK LAPJA

NEVELÉS-, OKTATÁSÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A MAGYAR TANÍTÓK OTTHONÁNAK, A TANÍTÓK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK ÉS A BUDAPESTI TANÍTÓTESTÜLETNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetés: Egy évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyedévre 3 korona.

Kiadótulajdonos: A Magyar Tanítók Otthona Budapest, VIII.
József-körút 8. szám.

Ide küldendők az előfizetések.

Kiadóhivatal: Budapest, VII. Óvoda-utca 22. szám.
Lapreklamációk és hirdetésre vonatkozó közlemények ide
küldendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZABÓ BUGÁTH LÁSZLÓ Budapest, VII, Damjanich-utca 34. szám.

A közoktatási miniszter a tanítók között.

* Jegyezzük fel — de ne csak *fel*-jegyezzük, hanem jól jegyezzük is *meg* — ezt a dátumot: 1907. január 20.

Mi történt ezen a napon?

A világ szempontjából semmi különös. A magyar tanítóság szempontjából nagyon is — lényeges; mondhatnók: történelmi fontosságú dolog.

Az aradvidéki tanítóegyesület, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület által támogatva, konviklust létesített Aradon tanítógyermek számára. Ennek a zárókövét tették le január 20-ikán ünnepélyesen.

Az ünnepélyen megjelent *Apponyi* Albert gróf közoktatási miniszter, aki Budapestről — *Neményi* Imre osztálytanácsos és *Kozma* László, az Orsz. Bizottságunk elnöke kíséretében — egyenesen erre az ünnepélyre rándult le a vértanúk városába.

Ime, ilyen *kicsiny*, jelentéktelen dolog történt január 20-ikán. Egy vidéki központ helyi ünnepélye, amelyen — többek között — egyik miniszter is megjelent. Akárhányszor történik hasonló.

És mi mégis ismétljük a nagyfontosságát a mi szempontunkból, a tanítók érdekei, jövője szempontjából.

Tesszük ezt azért, mert mi ezt aényt nem *magában* nézzük, kiszakítva a lefolyt történeti mozzanatok láncolatából; hanem nézzük, vizsgáljuk, mérlegeljük meg-elevenedő emlékeinkkel, harminc esztendő tapasztalatainkkal — összehasonlítva. S ez emlékeink, e tapasztalataink hatása alatt nézve a jelent és tekintve a jövőbe, hirdetjük igaz hittel s örvendező lélekkel, hogy: tanító-társaim, „eszméink győzedelmé”-nek küszöbéhez jutotunk! . . . Bátran, felemelt fővel tovább a küzdelem útján! Pirkad az a hajnal, amelynek napján szabad, gazdag, boldog nép körében szabadon, jólétben, boldogan fog élni a magyar nép — tanítója is.

Lássuk az egyszerű, szerény vidéki ünnepség tényeit, amelyek a mi lelkünkben a reménység szép virágait fakasztják!

A miniszter a tanítók ünnepélyén a tanítók parlamentje elnökével, a tanítóság bizalmi emberének kíséretében jelenik meg. A zárókö utolsó kalapácsütését a kultuszvezér végzi, Isten áldását kérve az épületre, „mely a szereteten épült fel s a kötelességtudást fogja ápolni.” A tanítóegyesület diszközgyűlésén *Károlyi* Gyula gróf főispán elnököl s azon a miniszter is részt vesz. És beszédet mond, hogy megköszönje a vidéki tanító-

egyesület disztagijává történt megválasztását. És mond ilyen szavakat:

„A tanítók, s a népoktatás ügye *eddig hamupipőkéje volt politikánk*nak. Nem tudom, nem tartozik ide azt fejtegetni, hogy a multa nézve mennyiben megokolt ez a súlyos szemrehányás; de hogy mátol fogva, hogy ezentul ne legyen így, *ez az én kötelességem*. Azon rövid idő alatt, melyet mint miniszter eltöltöttem, nincs a tárcám körébe tartozó az a tárgy, *amellyel oly intenzív buzgósággal foglalkoztam, mint a népnevelés és a népnevelés ügyének magukat szentelő férfiaknak érdeke és ügye*; és hogyha az, amit ezen a téren eddig elérni tudtam, nem is felel meg minden várakozásnak, csak arra kérem önöket, uraim, hogy ennek a néhány hónapnak történetét és eredményeit hasonlítsák össze az eddig lefolyt harmincöt évvel. Hát a következő harmincöt év nem fog úgy lefolyni, mint az eddigi; megkezdett munkámat vagy én vagy az, aki az én helyembe fog jönni, folytatni fogja, remélem, ugyanabban a szellemben, ugyanazzal a szeretettel az ügy iránt és azok iránt, akik az ügyet szolgálják.”

S amikor *Kozma* László, Orsz. Bizottságunk elnöke, az ország tanítósága nevében üdvözölte, nemcsak azt jelentette ki, hogy legelső gondja a tanítóság sorsával való foglalkozás, hanem annak a meggyőződésének is kifejezést adott, hogy „a megindult irány logikájánál fogva” még utódjának is gondoskodnia kell, hogy a nemzeti gazdagodásból jusson azoknak is, akik a nemzeti művelődés alapkövét lerakták.

S mintha csak a pesszimista léleknek akarna válaszolni, aki arra gondol, hogy — „szép szavakból mi meg nem élünk”: hozzáteszi: „*Az ámitás dicsőségét átengedem másoknak.*”

Ha nem mondta volna is ki *ezeket* a szavakat, mi, akik egy emberöltőn át állottunk szemben nemcsak az ámitás mesterkedéseivel, hanem a hatalmaskodás összevont szemöldökével és összeszorított öklével is: mi akkor is éppen abba helyeznők bizalmunkat s reményünket, ami e kifejezésben rejlik. A szavak, a biztatások, ha még oly szépen csengők is, magukban véve semmi varázserővel nincsenek reánk. Megszoktuk már, tanítók, a szép szavak mézesmadzagát épen úgy, mint a szigorú leckéztetést, a letörést kilátásba helyező fenyegetést. Tehát — ismétljük — nem a szó, magában, hanem az *egyén*, akinek ajkáról elhangzik s a tények, körülmények, amelyek körülveszik, adnak súlyt együttesen a *most* elhangzott szavaknak.

Igen is hisszük erős hittel, hogy egy *Apponyi* Albert gróf ajakán a szó nem pusztá, üres, „szép szó”, hanem

a benső meggyőződésnek, a taktikázás nélkül működő nagy akaratnak egyenes, őszinte, becsületes megnyilatkozása. S az ilyen egyéniségnek ilyen megnyilatkozását bizonyára és okvetetlenül más mérlegen kell mérlegelnünk, mint amilyen szép, de üres biztatásokhoz a tanítóság eddig volt szokva.

*

Az elmondottakkal kapcsolatban, sőt azok súlyának érdekében meg kell befejezésül emlékeznünk közvetlen magunkat illető körülményről. A nyár óta kerestük és vártuk rá az alkalmat, hogy szólhassunk. Ime, most, kapcsolatban ezzel, kínálkozik.

Az Országos Bizottság nyári közgyűlése alkalmával tekintélyes vidéki kartársak emlegették szemrehányólag, hogy a Népevelők Lapja szerkesztője is megváltozott; aki mindig erős ellenzéki volt; most „más húrokat” penget. Bizonyára a most elmondottak is ilyen visszhangot keltenek — a fölültesen gondolkodóban.

Igy kell kifejezni magunkat — bántás, sértés minden számdéka nélkül; mert az elveinkhez, az önmagunkhoz való szigorú, következetes ragaszkodást keresztelték el — megváltozásnak.

Aki egész életén át szigorúan és következetesen ellenese volt a letűnt rendszernek, s azzal szemben az akkori ellenzék igazságait hirdette a teljes hatalmában levő rendszer ellenében is: az akkor fordított volna köpönyeget, ha diadalra jutván az az irány, amelynek mindig hű közkatonája volt, most ennek az iránynak a támadóihoz szegődne, s ennek az iránynak a vezérei ellen hirdetne bizalmatlanságot. S amidőn a megvívott váron belül is hiszünk, bizunk azokban, akikben hitünk, biztunk a kívülről folyó ostrom idején: akkor nemhogy változtunk volna, hanem hívek, következetesek maradtunk önmagunkhoz.

Változni csak azok változnak, akik minden kormányt, minden rendszert és minden új elvet végig szolgálnak az — önjavukért . . .

A Budapesti Tanítótestület körülményei.

A Budapesti (hiv.) Tanítótestület VII. ker. köre e hó 19-én délelőtt tartotta meg rendes őszi közgyűlését a Nyár-utcai iskola tornatermében. A kör 350 tagja közül megjelent 325, ami a köteles megjelenés mellett is rendkívüli érdeklődésről tanuskodik. A gyűlést Gyórfy János elnök pontosan fél 9 órakor nyitotta meg s az egybegyűltek meleg üdvözlése után elnöki jelentését a következőkben tette meg:

A Budapesti (hivatalos) Tanítótestület VII. ker. köre a múlt év május havának 12-én tartotta utolsó közgyűlését, amely idő óta két ízben tartott választmányi ülést. Mindkét választmányi ülés főtárgya volt a közgyűlés előkészítése. Az első választmányi ülésen az őszi közgyűlés napjára december 17-ike tüzetett ki, de a központból vett felvilágosítás után — fizetésrendezésünk nagyfontosságú ügyére való tekintettel — el kellett halasztani.

A fizetésrendezés érdekében egy értekezletre hívta az elnök egybe a kerület tanítóságát. Az elnöki jelentés sajnálattal mutat rá arra a szomorú körülményre, hogy ez az értekezlet úgy számra, mint tartalomra nézve nem felelt meg annak a jogos várakozásnak, amit egy ily népes körtől méltán elvárhatunk akkor, amidőn úgy az egyes tagokat, valamint az összességet legközvetlenebbül érintő anyagi érdekeinkről volt szó. Az értekezlet

ama határozatát, mely szerint a fizetésünk javítását célzó, s a Tekintetes Tanácshoz a december 8-iki rendkívüli közgyűlésünk határozata értelmében beadott kérelmünket minden egyes fővárosi bizottsági taghoz posta útján juttattuk el, a központi elnökség nemhogy célra vezetőnek, de ügyünkre nézve egyenesen károsnak tartotta. Az elnökség felhívására a kerületi bizottsági tagok egy részét, számszerint 20-at személyesen kért föl az elnök jogos kérelmünk támogatására. Ugyanez ügyben a január 2-án egybegyűlt kerületbeli igazgatók küldöttségé alakulva, a ker. bizottsági tagok vezetőjét keresték föl, akinél Sántha Lajos szakfelügyelő ur tolmácsolta beadványunk támogatására irányuló kérelmünket. Ugyanez ügyben e hó 15-én egy nagyobb küldöttség kereste föl Eötvös Károlyt, a ker. képviselőjét, mint bizottsági tagot. Mindkét helyen a legmesszebbmenő támogatásra tettek igéretet.

Elnök azon nézetének ad kifejezést, hogy azok a kartársak, akik talán tulbuzgóságukban valóságos rémhíreket bocsátanak a tanítóság közé, vagy minden apropó nélkül folytonosan a fizetésrendezés kérdését tolják előtérbe, magának a fizetésrendezés ügyének nem tesznek jó szolgálatot. Nekünk egyik főtörekvésünk legyen a közvéleményt ügyünk és a magunk javára megnyerni. Ennek pedig nem ez az útja-módja.

Fizetésrendezésünk ügyében a fővárosi ösztánitóság rendkívüli közgyűlése határozatot hozott; ez már a hatóság előtt van. Tehát megy a maga rendes útján s aminek siettetése nem áll az Elnökség módjában. Biztos értesülés alapján kijelenti, hogy a fizetésrendezésünkre vonatkozó szabályzatnak javaslata annyira elő van készítve, hogy azt a hatóság 1—2 héten belül már a nyilvánosság elé adja. Módjában lesz azt akkor minden egyes kartársnak megismerni s csakis akkor lesz itt a legfőbb ideje annak, hogy minden egyes fővárosi tanító teljesítse ez irányban kötelességét, hogy minden személyes összeköttetését, erejét, képességét, idejét, munkáját arra szentelje, hogy a magunk és családunk jövőjének javára irányuló javaslatnak kedvező megoldását elérjük és biztosítsuk az illetékes fórumok előtt. A javaslat tartalma ez idő szerint még teljesen ismeretlen. Azok a kombinációk, amiket a tanítói közvélemény hozzá fűz, időelöttiek s csak arra alkalmasak, hogy az amugy is felzaklatott kedélyeket még jobban izgassák.

Várjuk be türelemmel a már sokáig nem keshető javaslat közzétételét. Elnök erősen hiszi, hogy nemesen gondolkodó hatóságunk kérelmünket méltányos formában oldja meg. Az esetben pedig, amit feltételeznünk sem szabad, ha a javaslat egy s más tekintetben nem elégítené ki a jogos kívánalmakat, avagy — ami kizártnak tartható — egy s más irányban sérelmes lenne, látni fogunk tisztán s egy test és lélekkel léphetünk akcióba. Nem kell azonban a vérmes reménységben elbizakodva addig is tétlenül várni a fejleményeket, hanem már most is állandóan dolgoznunk kell a fővárosi bizottsági tagok megnyerésén, hogy a döntő fórum előtt, a közgyűlésen ügyünk kedvező megoldást nyerjen.

Ezek után az elnök az igazgató-tanácsnak a múlt közgyűlés óta hozott határozatairól és intézkedéseiről emlékezik meg. Az igazgató-tanács kerületenkint 50—50 korona pályadíjat nyújt olyan tanítótestületi tagoknak, akik a tanítás művészetében kitűntették magukat. Az eddigi mintatanítás megszűnik. Ehelyett a kir. tanfelügyelő és a ker. szakfelügyelő jelentései alapján az igazgató-tanács azoknak ítéli a díjat, akik erre érdemet szereztek.

A tanítótestület megindítja a „Tanítók Könyvtára” című vállalatot, melyre a tanügyi kormány 4000 korona

szubvenciót engedélyezett. Most kerül ki sajtó alól a 3 első füzet, mely Comenius válogatott munkáit tartalmazza. Szerkesztő Peres Sándor. A tanítótestület tagjai 25% árengedménnyel kaphatják a kiadó Lampel Róbert cégnél.

A központi elnökség 400 koronás utazási ösztöndíjjal fog hirdetni a tanítótestület tagjai között. A pályanyertes kartárs részére a tanítási időben 2—3 heti szabadságot kérünk a Tanácstól, hogy a kitűzött feladatot helyszíni tanulmányozással megoldja, s erről a Tanítótestületnek javaslatokat terjesszen elő.

Végül megemlékezik még a múlt gyűlés óta történt tanítói szempontból öröndetes eseményekről. A lefolyt idő alatt ugyanis kerületünk 3 érdemes tanítója ünnepelte működésének 25 éves fordulóját. *Bükkerti* Gusztáv, *Lehóczky* Ferenc és *Kamenár* Ferenc kartársaink azok, akiket nehéz pályájuk e határkövénél a kartársi szeretet még szorosabban ölelt magához, s őket őszinte jó kívánatokkal árasztotta el. A hivatalos tanítótestület, mint ilyen, képviseltette magát ott, ahol az ünnepekről tudomást szerzett. Ez azonban nem zárja ki, hogy most, a kerület tanítóságának összessége előtt a legmélyebben ne üdvözölje őket azzal a kívánsággal, hogy elismert buzgóságaikkal miként a múltban, ezután is még hosszabb időközön át munkálkodjanak a főváros iskolaügyének előbbre vitelén s ápolják, fokozzák továbbra is a kartársi összetartozandóságnak azt az érzetét, amelynek szükségét mindannyian érezzük.

A további jelentésekből megtudjuk, hogy a körnek 350 rendes tagja van s ennek alapján a választmányt 35 tagra egészítették ki. Következett volna a központ részéről kiküldött hivatalos tételek tárgyalása, de *Pintér* Zsigmond kéri az elnököt, hogy napirend előtt adjon neki a szólásra engedelmet. Elnök a kérést a közgyűlés elé utalja s az megadja *Pintér*nek a napirend előtt való felszólalási engedélyt. *Pintér* hevesen kikel a központi elnökség többféle intézkedései ellen s különösen kifogásolja, hogy a kerületi választmány által a kerületi közgyűlésre kitűzött indítványok tárgyalását nem engedi meg s mintegy cenzurát gyakorol a körök munkálkodása felett. Elnök és a központ részéről megjelent *Moussong* Géza alelnök felvilágosításai után *Pintér* tudomásul vette, hogy indítványa az igazgatótanács előtt tárgyalatni fog.

Rátérve a napirendre elnök, fölhívja *Gyulányi* István előadót „A tanítótestületi értekezletek reformja” című Tóth Kálmán-féle javaslat megokolására. A közgyűlés nagy ellenszenvvel és zajjal tiltakozott e javaslat tárgyalása ellen s még általánosságban sem volt hajlandó abba belebocsátkozni, sőt még az előadót sem kívánta meghallgatni. Az elnök föltett kérdésére a közgyűlés a tételt a napirendről egyhangúlag levette.

A Barca-féle indítványt *Soltész* Kálmán adta elő és elvetését ajánlotta. Hozzászólottak: *Czimermann* Kornél, *Kálmán* Márton, *Hámori* Márton és még többen s végeredményül szavazás útján az első pontot elvetették, a másodikat elfogadták a Wesselényi-utcai iskola tanítótestületének azzal a pótlásával, hogy javító iskolák is szervezendők.

Következett *Héczey* Nándornak a választmány részéről tárgyalásra elfogadott következő indítványa:

1. Mondja ki a Budapesti (hiv.) Tanítótestület VII. ker. körének közgyűlése, hogy a jelenlegi helyettesítési rendszert a tanügy jól felforgott érdekében károsnak tartja.

2. Keresse meg indokolt előterjesztésében a Budapesti hivatalos tanítótestület elnökségét az iránt, hogy

illetékes helyen tegyen lépéseket a mai rendszer megváltoztatására.

Indokolás: A székesfőváros hatósága a tanügy terén több oly fontos újítást léptetett életbe, mely tanítás ügyének előmenetelét célozta.

Azonban az 1906/7. tanév kezdetén ismét egy újítás előtt állottunk, s ez a mostani helyettesítési rendszer, mely sem a főváros tanügyének, sem pedig a nevelve való oktatásnak előnyére nem szolgál.

Igaz ugyan, hogy e rendszer mellett a tanügyi kiadások valamivel apadni fognak, de ezen az uton való megtakarítás semmi körülmények között sem áll arányban a veszteséggel, miben a gyermekek ezáltal sujtatnak.

A helyettesítési rendszer jelen rendszerében csak ott s oly napokon állhat meg, hol még a régi fél napi tanítási (váltakozó) rendszer dívik s itt is kizárólag a hét oly napjain, melyeken hittani órák tartatnak.

Igaz, hogy egy osztály helyettesítését az intézet igazgatója elláthatja, de hol marad akkor az adminisztratív munka? Sokszor történik oly dolog, mely az igazgatót az osztálytól elvonja s így csak azt érhetjük el, ha a gyermekek, vagyis az osztály felügyelet alatt áll, de benne nem tanítanak. De beállhat az az eset is, hogy egy intézetben 2 - 4 tanerő is hiányzik. Miként lehet itt hamarjában helyettesítéséről gondoskodni? Ebben az esetben a központhoz kell fordulni s még ott nem intézkednek, addig a 2—3 osztály tanerő nélkül áll, vagy mint a lapok is írták, nem tanító felügyeletére van bízva.

Ez, s az ily eljárás visszaesést jelent. Így nem tudjuk a székesfőváros tanügyét arra a polcra emelni, mit tőlünk, tanítóktól a tanügy érdeke megkíván. Az ily visszaesést meg kell akadályozni, ha székesfővárosunknak akármily nagy anyagi áldozatába is kerülne.

Hiszem, hogy a székesfőváros áldozatkészsége, mely már eddig is megtette mindazt, mit a tanügy érdeke kívánt, ezután sem fogja megvonni támogatását attól az ügytől, mely a gyermekneveléssel szoros kapcsolatban áll.

A közgyűlés egyhangúlag magáévá tette az indítványt s azt végrehajtás végett az igazgatótanács elé terjeszti. Az eléggé érdekes és zajos közgyűlés ezzel véget ért.

*

Az I. ker., tanítói kör *Eperjessy* István elnökle mellett f. hó 19-én tartotta őszi közgyűlését, melyen a hatóság részéről *Padányi* Andor kir. segédtanfelügyelő és *Gyulányi* Adolf szakfelügyelő volt jelen. A tanítótestületi értekezletek reformjáról szóló indítványt *Bárány* Zsigmond terjesztette elő, amelyet a kör gyűlése azzal a kéréssel terjeszt vissza a Budapesti tanítótestület elnökségéhez, hogy azt az új szolgálati szabályzatba vétesse be. A testi fenyték eltörlésére vonatkozó indítvány elfogadását *Cavalloni* Pál ajánlotta, amit azonban a kör gyűlése elvetett.

*

A többi kerületből rendes értesítést a gyűlések lefolyásáról nem kaptunk. Csak magánértesüléseink vannak arról, hogy a közgyűlések legnagyobb részt viharos lefolyásúak voltak s a központ által kitűzött tételeket levették a napirendről. Ez történt — a VII. kerületen kívül — a IV., V., VI. és VIII. kerületekben.

A gyűlések lefolyásáról tudósításokat a jövő számban is szívesen közlünk.

Tanítók a polgármesternél.

A főváros V-ik kerületének tanítói köre e napokban tisztelgett dr. Bárczy István polgármester urnál, mint az V-ik kerületben megválasztott új városatyánál. A küldöttséget Taxner Árpád igazgató, a kör elnöke vezette, aki ez alkalommal *fizetésjavításunk ügyében* kérte a polgármester jóindulatát és nagy befolyását. Alábbiakban közöljük mindkét beszédet, hogy kartársaink is értesüljenek Bárczy István polgármesterünk változtatlan jóindulatáról.

„Nagyságos Polgármester Ur! Mi, mint a budapesti tanítótestület kiküldöttei és az V. ker. tanítói kör tagjai megjelentünk itt Nagyságod előtt; e megjelenésünk voltaképpen nem a székesfőváros első tisztviselőjének, a hatalmas polgármesternek szól, mert arra nincs megbízatásunk és saját józanságunk is meg tudja ítélni, hogy az így parcialiter nem volna természetes. A mi hódolatteljes tisztelgésünk egyedül és kizárólag a törvényhatósági bizottság azon illusztris tagjának szól, aki a mi kerületünket tisztelte meg azzal, hogy tőlünk fogadta el mandátumát s akit tehát illemsértés nélkül ki sem kerülhetünk. Nagyságos Uram! Az a hat esztendő, amelyet Nagyságod a székesfőváros közoktatásügyének élén eltöltött, a változások, intézmények és alkotások oly halmazát hozta létre, amilyent a megelőző három évtized sem tud felmutatni, s amely a legerényebb kifejezéssel élve, korszakalkotónak mondható.

Ezen alkotások kétségkívül a hazai kultúra és közoktatásügy érdekében történtek, de az is kétségtelen, hogy nem kis megterhelésünkkel járt, sőt egy ötvenéves szokásjogon alapuló és tekintetes tanács által jóváhagyott és szabályozott jövedelmi forrásunk megszüntetését hozta magával.

Nagyságos Uram! Ma, midőn a beállott drágasági viszonyok nyomasztó helyzetünket még inkább megnehezítették, amikor a székesfőváros törvényhatósága is alkalmazottjainak segítségére siet: jöhettünk-e máshová szorongatott helyzetünkben, mint Nagyságodhoz? Kérve és méltán remélve szives támogatását. Hű katonái voltunk Nagyságodnak, igyekeztünk nemes intencióit megérteni; itt a jelenlevők közt is talán egy sincs, ki részt nem vett volna valamely tanfolyamon; önként vállaltuk a nagyobb terhet, csak hogy méltók lehessünk Nagyságod és a korszellem kívánalmaihoz. Mi is a főváros alkalmazottjai vagyunk, egy anyának gyermekei, lehetetlen elhinnünk, hogy mi, a kultúra munkásai, mostohább sorsra legyünk kárhoztatva. Aggódó várakozással tekintünk Nagyságodra, magunk és hozzátartozóink sorsa kezében van. Szerencsénk . . . vagy szerencsétlenségünk nevéhez fűződik. Ismételve kérjük: ne zárja el előlünk szívét. Hadd mondják el majdan gyermekeink és unokáink: Bárczy István . . . nemcsak hatalmas . . . de nagy ember volt, . . . mert keblében érző szív lakott.“

A polgármester a küldöttséget szívesen fogadta és válasza a következő volt:

„Köszönöm, hogy felkerestek. A tanítók ügyét mindenkor szívesen viseltem. Ismerem működésüket és helyzetüket. Már régebben foglalkoztam azzal az eszmével, hogy a tanítói fizetések javíttassanak. Előbb azonban az iskola beléletére vonatkozó dolgokat kellett elintéznem. A fizetések rendezésére már nem maradt időm. Kétségtelen, hogy az utóbbi időben nagy változások és átalakulások történtek. Ezen változások a tanítói karra elismerem, nagyobb terheket róttak. Az igények is természetesen megnövekedtek. A beállott drágaság is súlyosbította a helyzetet. Ami a fizetések rendezését illeti, az már folyamatban van, s a jövő héten széles

körben lesz ismertetve, amikor mindenkinek alkalma lesz hozzászólni. Természetes, ez másképp el nem képzelhető, hogy a tanítók fizetése a tisztviselőkével egy időben, párhuzamosan fog rendezettni. Mindenesetre türelem és higgadságra van szükség. A főváros pénzügyi viszonyai, sajnos, most nem engedik meg, hogy a javítást oly arányban eszközöljük, amint az kívánatos volna. Jövedelmi forrásokról kell gondoskodnunk, hogy a méltányos igényeket kielégíthessük. Ismétlem önöknek, hölgyeim és uraim, hogy a mit e válságos pénzügyi helyzetben meg lehet tenni, az meg is fog történni.“

Szónok ezután még a lakbérilletmények aránytalanságát hozván fel, annak megszüntetését kéri, amit a polgármester úr hasonló jóindulattal ígért meg és a küldöttségtől barátságosan elbúcsúzott.

Fegyelmzés az iparostanonciskolában.

Nem akarom ezúttal a kérdést minden oldalról megvilágítani; nem akarok erről elvontan értekezni, hanem egyszerűen megismertetem a főváros egyik iskolájában életbeléptetett intézményt, amely, azt hisszük mi, akik megteremtettük, hogy általános elfogadás és kiégés után nagyban hozzá fog járulni a tanonciskolákban a fegyelmzés kérdésének megoldásához.

Az intézmény címe: A tanulók felügyelő-bizottsága. Pontjai a következők:

1. A . . .-utcai iparostanonciskola osztályainak tanulói az iskolai rend és tisztaság, úgy a fegyelmzés előmozdítása, továbbá a tanulók erkölcsi önértetének előmozdítása céljából saját kebelükből osztályonként 3–3 tagú felügyelő-bizottságot választanak.

2. A választáshoz abszolút szavazati többség szükséges, miért is addig szavaznak, míg a kívánt többség nincs meg.

3. A megválasztottakból elnököt az osztályvezető nevez ki.

4. A felügyelő-bizottság az osztályban mint békebíró szerepel. Társaiknak jó tanácsokkal szolgálnak, őket arra bírni igyekeznek, hogy az osztály jó hírre csorbát ne szenvedjen. Felügyel a rendre nemcsak az iskola épületében, de az utcán is.

5. A felügyelő-bizottság feladata barátságos úton jó magaviseletre és szorgalomra buzdítani az osztálytanulóit.

6. A felügyelő-bizottság tagjai bizalmasan figyelmeztetik a békétlenkedőket és rakoncátlanokat; ha a bizalmas intés nem használ, a bizottság az illető tanulót maga elé idézheti s az elnök által figyelmezteti.

7. A felügyelő-bizottság felhívására minden tanuló tartozik megjelenni és erre nézve a bizottság az osztályvezető intézkedését is igénybe veheti.

8. A felügyelő-bizottság ajánlja az osztályvezetőnek a könyvekkel és rajzszerekkel ellátandó szegény tanulókat.

9. A felügyelő-bizottság minden félév végén az osztályvezetőnek javaslatot nyújt be a tanulók magaviseletének osztályozásáról.

10. A felügyelő-bizottság a tanév elején alakul meg, de a második félévben új választás történik, melyen a régi tagok is megválaszthatók.

11. Ha az osztályfőnök a bizottság részéről téves, vagy rosszakaratú intézkedést vesz észre, azt megsemmisíti; súlyosabb esetben a bizottság valamely tagját el is mozdítja és új választást rendel el.

E pontok szerint léptettük a folyó tanévre próbául életbe ezt az intézményt. A mag egészséges: önfegyelmzésre vezetés. Tanulja meg a tanonc önmagát fegyelmezni. Hogy nád, vessző, bokor, vagy erős törzsű fa lesz-e belőle, az attól függ, hogyan fogja föl a dolgot az osztályvezető.

Ha komolyan számolok a bizalmi férfiak (felügyelő-bizottság) javaslataival, azok ajánlását figyelembe veszem, ítéleteiket ha jók, célszerűek, végrehajtom s általában kimutatom, hogy ők tényleg *valakik*; bizonyosan a tanulók maguk is tiszteltben tartják őket és intézkedéseiket.

Megjegyzem és pótlásul bele kell venni a szabályzatba, hogy a szavazás, a korteskedés megelőzése végett előre ki nem hirdetett időben történik és titkos.

Magam részéről tágítanám a hatáskört a kurátorsággal. Felsőbb osztályokban sok mindent kell a szekrényben kezelni: olvasókönyvet, 2—3-féle füzetet, ügyiratot, könyvviteltani dolgozatokat, tollszárazakat, sorvezetőt, stb., amelyeknek rendben tartása a felügyelő-bizottsági elnök felügyelete mellett a másik két legényre volna bízandó. Így nagyobb lenne a rend és nem veszne el annyi mindenféle taneszköz, tanszer.

Jogot a népnek! — általában hangoztatott jelszó. Nos, itt van a jog: fegyelmezzétek önmagatokat, fiaim! . . . Magatok válasszatok magatoknak — „bizalmi férfiut.“

Mondom, ez az intézkedés próba. Elválik, mit terem. Reméljük, hasznos lesz a sok helyen nagy nehézséget okozó fegyelmezés kérdésének megoldására

Különösen jó lesz, jóvá fejlődik, ha a kartársak tapasztalataikkal kiegészíteni, tökéletesíteni segítenek.

Horváth E. János.

Irodalom.

Az olcsó magyar könyvek ama kitünő gyűjteményében, amely „Magyar Könyvtár” cím alatt olyan nagyfontosságú tényezője lett kulturánknak, most négy szám jelent meg, ebben az új sorozatban is hiven tükrözve ama sokoldalú feladatokat, melyeket a vállalat szerkesztője maga elé tűzött. A legújabb magyar elbeszélő-irodalom egyik legkiválóbb képviselőjével szerepel benne: Bródy Sándorral, akinek „Az automobil” című novellás füzete megannyi gyöngyét tartalmazza ennek a mindig újszerű, mindig érdekes írónknak. A külföldi szépirodalomból is egy valósággal klasszikus munkát nyújt a sorozat: Ebner-Eschenbach Máriának „Krampampuli” című füzetét, melynek élén a német irodalom legszebb állatnovellája áll. Egy vadászat története ez, melynél elevenebbet és megindítóbbat keveset irtak. Ezt a füzetet, az eredeti stilművészetét szinte utólérve Radó Ágnes ültette át magyar nyelvre. A régi klasszikus irodalomból való egy másik füzet, mely Molière egyik legszebb és éppen korunkban talán egyúttal legaktuálisabb vigjátékát is közli, a „Tudós Nők”-et. Az új fordítás az ifjabb magyar műfordítók egyik legjelesebbjétől, Gábor Andortól való, aki nem a rimtelen ötös jambus kényelmes köntösében tolmácsolja Molière-t, hanem megtartotta az eredeti hatásának egyik legfontosabb tényezőit, a rimet is. Műfordítása, eltekintve egyéb erőnyeitől, már ezért is fölötte érdemes munka. Végre az ismeretterjesztő irodalom terén a magyar historikusok egyik legelseje, Thallóczy Lajos áll be a „Magyar Könyvtár” dolgozó-sorába, „III. Béla és a magyar birodalom” című tanul-

mányával egyikét adva a legelevenebb és legmagvasabb korrajzoknak. E négy füzet újra mutatja, hogy a „Magyar Könyvtár” szerkesztője mily nemes ambícióval és mily körültekintő józiséggel folytatja ezt a nagysikerű vállalkozást, mely tíz év alatt valóságos kincstárává lett a legjobb és legolcsóbb magyar olvasmányoknak. A „Magyar Könyvtár”-nak eddig megjelent 473 száma oly változatos, oly válogatott, oly gazdag tára a magyar és a világirodalomnak, hogy e téren a külföld hasonló gyűjteményeit is messze maga mögött hagyja. A teljes jegyzéket szívesen küldi meg ingyen minden könyvkereskedés vagy a kiadóhivatal: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) Budapest, Andrassy-ut 21. Egy szám ára 30 fillér.

Pályázat A nép- és polgári iskolában, hazánk földrajzából — Schuller Fr. dr. tanár, Magyarország összerakható térképének használata mellett — tartott előadások alatt szerzett tapasztalatok alapján megírandó 1—1½ nyomdaívre terjedő vezérfonalra ezenel 2 díjjal, pályázat hirdettetik.

Első díj: 150 kor., második díj 100 kor.

A dolgozatok 1907. évi aug. hó 1-éig a kiadóhoz:

„Neuzil Ferenc papírneműgyáros, Nagyszeben” küldendők.

A díjak a nép- és polgári iskolai szakférfiak által ítéltének oda s kellő részvét mellett f. é. szept. hó 15-éig szaklapokban közhírré tétetnek.

A kiadó a díjazott munkákért a tulajdonjogot önmagának tartja fennt.

A nagym. vall. és közokt. m. kir. miniszterium ajánlata a középiskolák, nép- és polgári iskolák használatára a Hivatalos Közlöny 1906. évi 10. számában jelent meg.

Otthonunk köréből.

A Magyar Tanítók Otthona január 12-ikén választmányi ülést tartott Barca Albin elnöklésével. A választmány mindenek előtt kegyelettel emlékezett meg a fővárosnak a mult év folyamán elhunyt kir. tanfelügyelőjéről, dr. Verédy Károly-ról, aki egész életét a tanítóság érdekeinek szentelte. A választmány a megboldogultnak emlékét és érdemeit jegyzőkönyvbe ígatta.

Tudomásul vette s jóváhagyta ezután a választmány az elnöknek a Rökk Szilárd-ünnepély előkészítésére s megtartására tett intézkedéseit, amelyre nézve — az idő rövidségénél fogva — a választmány előleges határozatát nem lehetett kikérni.

Száva János elnök lemondását s az elnökségnek azt az intézkedését, hogy az ügyek vezetését Barca Albin pénzügyi bizottsági elnök viselje, a választmány tudomásul vette; valamint B. Balogh Benedek főtitkár és Mártonffy Géza vigalmi bizottsági elnök lemondását is.

Tudomásul vette s jóváhagyta a választmány az Otthon helyisége egy részének bérbeadását, valamint az eddigi helyiségben ideiglenes megmaradást — szerződés nélkül.

Elnök előterjesztésére — hosszabb és erős vita lefolyása után a választmány elhatározta, hogy a Népevelők Lapja f. évi februártól kezdve kéthetenként jelenjék meg; „egyszersmind az idevonatkozó személyi és tárgyi intézkedések, javaslatok elkészítését a kiküldendő bizottságra bizza.”

Ezután *Barca Albin*, mint a pénzügyi bizottság elnöke tesz jelentést az Otthonban létesített alapokról, s kéri, hogy a *Bárczy István* nevére elnevezett irodalmi alap alapítólevele mielőbb készíttessék el, hogy ez alap kamatai a Népevelők Lapja munkatársainak díjazására legyen fordítható. A választmány a jelentést tudomásul vette s a javaslathoz hozzájárult.

Elnök javaslatára az alapszabályok módosításának előkészítésére s egyéb ügyek intézésére bizottságot küldött ki, amelynek tagjai a következők: a) az Otthon elnökségének tagjai, b) az örökös tagok közül: *Senyei Ferenc*, *Ágotai Béla*, *Révhegyi Iván*, c) a rendes tagok közül: *Tanos Sándor*, *Fischer Sarolta*, *Rákos István*, *Romhányi Sándor*, *Havas István* és *Pinterits Károly*.

Ezt a bizottságot a választmány felruházta mindazokkal a jogokkal, amelyek magát a választmányt megilletik s utasítja, hogy az alapszabályok módosítása, a Népevelők Lapja, az Otthon bérlete stb. ügyében mielőbb tegye meg intézkedéseit, javaslatait s eljárásáról a mielőbb összehívandó választmánynak tegyen részletes javaslatot.

Rákos István indítványára arra utasította a választmány ezt a bizottságot, hogy *Száva János*nak és *Bursics Ernő*nek a megszünt „Mese-Ujság”-ból származott kára megtérüljön.

Elnök előterjeszti *Csáky Elek* és *Kapy Rezső* fõv. tanítóknak azt az indítványát, hogy az Otthon fuzionáljon a Budapesti Tanítók Segítőegyesületével s vegye fel a „Budapesti Tanítók Otthona” nevét. A választmány ezt az indítványt is — javaslattétel végett — kiadta a most említett bizottságnak.

Vegyesek.

A kiadóhivatal tudatja lapunk t. olvasóit, hogy az 1906. évfolyam 26. számából a példányok teljesen elfogytak. Egyttal ismételtén kérjük a címszalag esetleges változtatását 8 napon belül tudatni sziveskedjenek.

Első Leánykiházasítási egyesület m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet. Budapest 6., Teréz-körút 40 42. sz. Alapított 1863-ban. Az intézet felügyelő-bizottsága u. m. az előbbi években is, december 31-én tartott ülésében az intézet pénztár- és vagyonállapotának fővizsgálatát megejtette és megállapította, hogy az intézet vagyona a következő értékekben van elhelyezve és pedig: Intézeti házak beruházási értékekben a Teréz-körút 40 42. számú épület 824 397 09 K, a Rákóczi-ut 20. számú épület 655 851 90 K, a Váci-ut 4. számú épület 609 157 55 K, értékpapírok 8 588 315 K, kölcsönök saját kötvényekre 683 190 33 K, takaré- és bankbetétek 1 759 775 54 K, postatakarékpénztár 13 529 59, hivatalnoki nyugdíjalapbetét 219 485 88 K, pénzkészlet 39 088 72 K, összesen

13 392 7160 K. Mult év december havában 1 756 800 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1 509 400 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 58 516 K 78 f fizetett ki. 1906. január 1-től december 31-ig bezárólag 18 431 400 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 15 998 400 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 1 037 341 K 61 f és az intézet fennállása óta 11 203 245 K 91 f fizetett ki.

Az orvostudománynak világszerte sokat ígérő renaissance-ját látjuk rohamosan fejlődni egy új gyógyzóban, mely egyszerűsége, célszerűsége és kiváló sikerei által ma már, mint legbiztosabb és legjobb gyógyzó van elismerve. Ez a gyógyzó a hemopatia, vagyis vérgyógyítás, mely a képzelhető legszebb gyógyeredményekkel lesz alkalmazva köszvény, görvéllykór, astma, szívese-, gyomor- és bélbajokban, súlyos idegbántalmak (neurasthenia, paralyis, tabes) és makacs bőrbetegségek eseteiben. A több ezekre menő gyógyult, mint lelkes apostol terjeszti ezen gyógyzó kiválóságát, mely eredményeiben tökéletesebb és tartósabb, mint bármely fürdő vagy intézeti kezelés. Ezen gyógyzó megalapítója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, aki most kezdi őszi kúráit. Mindazon betegeknek, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, őszintén ajánljuk ezen orvos tanácsát kikérni, ha a nyár folyamán betegsükből ki nem gyógyultak. Dr. Kovács J. orvos urnak Budapest, V., Váci-körút 18. sz. 1. em alatt van a gyógyintézet (csak bejáró kezelésre), hol naponta 9 1 és 3-6-ig fogad a betegeket, de meghívásra betegeket látogat a fővárosban és vidéken is. Mindazok, kik nyáron ki nem gyógyultak, el ne mulasszák ezen gyógyzó alkalmazni, mely visszaadja egészségüket.

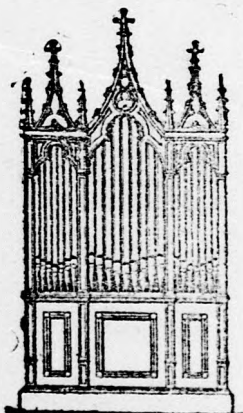
„Turul” a legszebb és legjobban testet edző, kisebb helyiségben is alkalmas sport (labdajáték). Minta, prospektus és árjegyzék a „Bizományi és hitelbank”-tól (Budapest, VIII., Baross-u. 47. kérendő.

Lapreklamációkat kérjük 14 napon belül eszközölni, ezen időn túl ilyeneket nem fogadunk el.

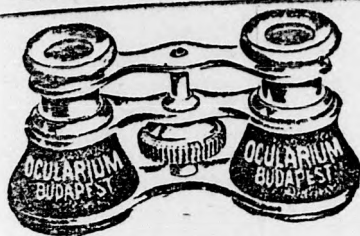
ORSZÁGH SÁNDOR

cs. és kir. udv. szállító * orgona- és harmonium-gyáros
RÁKOS-PALOTA (Budapest mellett).

Az 1885. évi kiállításon „nagy díszoklevéllel” és „Ferenc József lovagrenddel”, az 1904. évi veszprémi kiállításon arany éremmel kitüntetve, azonkívül számtalan kitüntetés és elismerés. **Készít kellemes és tömörhangú, legjobb és legújabb rendszerű orgonákat.** Elvállal javításokat és átalakításokat. Kisebb orgonák készletben vannak. Szolid munka és jutányos árak. Az orgonák jóságát mi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy a gyár alapítása óta 400-nál több orgona lett megrendelve és elkészítve.

Árjegyzék és részletes tervek kívánatra díjmentesen küldetik.

OCULARIUM

Telefon
86-28.

BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-UTCA 15, FÉLEMELET.

Megfelelő szemüvegek **ingyenes** orvosi rendelése, naponta 9-től 7-ig Márkus dr. úr vezetése alatt. — Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb.

Népnevelők Könyvtára.

A „Magyar Tanítók Otthoná”-nak tulajdona.
Szerkeszti: PERES SÁNDOR.

A „Népnevelők Könyvtára”-ban eddig megjelent:

Füzet	Korona
1. Komáromy L. Fáy András mint paedagogus	1
2. Schön J. A szocializmus ismertetése	1
3. Somogyi G. Nagy-Britannia közoktatásügye	1
4. Körösi H. Paedagogiai Kalauz	1
5. Pacséri K. dr. Quintilianus és Plutarchos	1
6. Peres S. A beszéd- és értelemgyakorlatokról	1
7-9. Pethes J. Gyermekpsychologia	3
10. Mosdóssy I. Félszepségek a nevelésben	1
11. Ribot-Dáni. Az emlékezet betegségei	1
12. Geöcze S. Az akarat nevelése	1
13-14. Krausz S. Herbart-Rein didaktikája	2
15-16. Ember J. Apró emberek tudománya	2
17. Scossa D. Tanulmányútam	1
18. Gönczi F. A gazdasági ismétlő iskolák	1
19. Péterffy S. Francke Agost	1
20-21. Stepanko A. Vezérkönyv a testgyakorlathoz	2
22-23. Dreisziger F. A népiskolai történet-tanítás módszereiről	2
24. Mosdóssy I. Esmény a népiskolában	1
25. Somogyi B. A francia népoktatás jelene	1
26. Döri S. Zs. Tanulmányok a paedagogiai lélektan köréből	1
27. Kiss Áron dr. Losontzi István életrajza	1
28. Köveskúti J. Az énektanítás módszere	1

KAPHATÓK:

LAMPEL RÓBERT KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

RÓSER JÁNOS

nyilvános tan- és nevelő-intézete

Budapesten, VI. ker., Aradi-utca 10. sz.

Ezen intézetet alapított 1853-ban. Eddigi tanulók száma 17389. Magában foglalja: a nevelő-internátust, melyben vidéki családok fiai teljes ellátást, felügyeletet és nevelést nyernek; a felső kereskedelmi iskolát, melynek záró-bizonyítványai az egyévi katonai szolgálatra jogosítanak; a polgári iskolát, mely egyenjogú és egyenrangú az állami és községi iskolákkal. Ertesítést küld és felvilágosítást ad az igazgató

Róser János Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Kapható minden papir- és iskolaszer-kereskedésben, árjegyzékkel kinyátra szívesen szolgál MOIRET F. ÖDÖN Budapest, Váci-út 74.

Legtökéletesebb gyermekápoló-szerek a VÖRÖS KERESZT

BABY

Crème } 1 tégely ... 1 kor. 40 fillér.
Hintőpor } 1 tubus ... — kor. 70 fillér.
Szappan } 1 doboz ... — kor. 70 fillér.
Szappan } 1 darab ... — kor. 70 fillér.

Vörös Kereszt gyógyszerár

Budapesten, VI., Andrassy-út 84. sz.
Kapható minden gyógyszerárban.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4-25 évig terjedő időre heti, havi, 1/4-1/2 és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4%!
4%!
4%!
4%!

Jelzálog hitel! 300 koronától feljebb I. II. és III. házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel! építésfélben lévő ingatlanokra 2-3 részletben, oly arányban, a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank- és magánadósságok convertálása!

Váltó- és tárcahitel! Vizleszámitolás kereskedőknek!
Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket, elsőrangú intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust!
Válaszbélyeg melléklendő!

Meller L. Egyed

BUDAPEST,

V., Koháry-utca 19/B.

Orgona-Harmoniumok.

A gyönyörű hang, melyet a világhírű és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmés szerkezete elővarázsol, ön-inagának zeng dicseretet. 65 forinttól minden árban kapható.

STOWASSER J.

cs. és kir. udv. hangszergyáros, a m. kir. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

ső magyar, villamos erőre berendezett, hangszergyár

Budapest, II. ker.,

Lánchid-utca 5. szám.

Továbbá ajánlja saját gyárában készült, elismert legkiválóbb minőségű összes húros-, vonós- és fuvó-hangszereit, szakértői és feltétlen szolid árak mellett.

Specialista vonós hangszerek készítésében és javításában.

Hangfokozó-gerenda

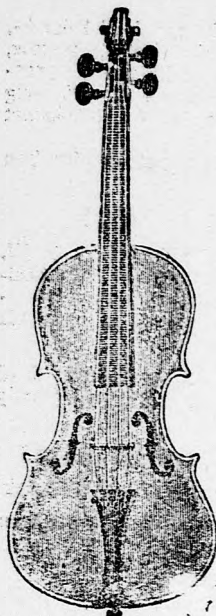
mely által bármely hegedű, gordonka, beleillesztése után sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer. (Biztos siker.) Hegedűbe hangfokozó gerenda 4 frt. Kezeség minden egyes hangszernél.

Legnagyobb gyári raktár.

Saját találmányú (Rákóczi) Tárogató; általánosan elismert legjobb, mely tökéletes soló hangszerré általam konstruáltatott. Iskolával 30 frttől feljebb.

Árjegyzék minden egyes hangszerről külön kívánatra bérmentve küldetik.

Kivitel nagyban és kicsinyben

FIGYELEM!!

Kiss Ernő és Társa

— BUDAPEST, —

VII., Erzsébet körút 17.

Különlegességi üzlet:

Slöjd szerszám és felszerelések és fába-égetési kellékekben.

Fafaragászati, szobrász, mintázó és lombfűrészeti szerszámok és különlegességek.

Asztalos, esztergályos, könyvkötő, lakatos, bognár, kádár, stb. szerszámok.

Butorvasalás és veretek. Épületvasalások. Háztartási cikkek. Korcsolyák.

E lapra való hivatkozással tessék árjegyzéket kérni.

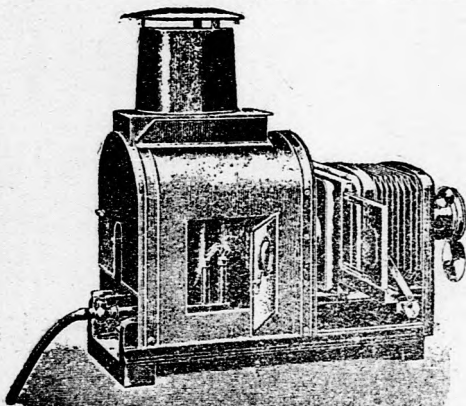
MARX ÉS MÉREI

TUDOMÁNYOS MŰSZEREK GYÁRA

BUDAPEST, VI. KER., ARADI-UTCA 60. SZÁM.

TELEFON 21-06.

Teljes népiszkolai, fizikai és kémiai felszerelések.

Vetítőgépek 150 kor.-tól 3000 kor.-ig.

Gyártanak mindennemű FIZIKAI, KÉMIAI és GEOMETRIAI ESZKÖZÖKET.

Árjegyzékek és költségvetések díjtalanul és bérmentve. Díszoklevél új ipar meghonosításáért és versenyképességért.

Főképviselet:

LAMPÉL R. (Wodianer F. és Fiai) r. t. tanszerraktárában
Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

Mi az

Egger-Emulsio?

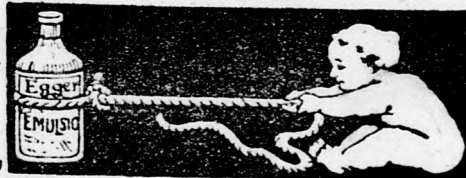
A gyógy-csukamájolaj olyan adagolási módja, hogy a csukamájolaj undorító íze teljesen elvész és kellemes ízénél fogva úgy gyermek, mint felnőtt szívesen szedi, könnyen emészthető és az étvágyra előnyös befolyással van.

Az Egger-Emulsio gyógyhatása!

Már régi idő óta elismert tény, hogy a csukamájolaj rendkívüli gyógyhatással bír, különösen gyermekek-nél, kik vérszegénységben és ennek következtében gyengélkedésben szenvednek, kik a testi fejlődésben visszamaradtak, kiknél az emésztőszervezet nem működik pontosan és sok más hasonló esetben kitűnő eredménnyel alkalmaztatik. Minden szülő, ki családja épségét szíven hordja, vonja orvosát tanácsadásra, hogy célszerűnek tartja-e gyermekeivel az EGGER-EMULSIO-t szedetni.

Csak ezen jeggyel ellátott valódi

Egger-Emulsio,

melynek ára 2 korona.

Hogy bárkinek alkalom nyujtassék nagyobb ügy vétele előtt gyermekével megkísérteni, hogy az Egger-Emulsio ízét téri-e kis adagu, úgynevezett próbákat szolgálunk ki, melynek ára 30 fillér.

Mindenütt kapható!